POUŽÍVÁNÍ SÍTĚ VFN EXTERNÍMI UŽIVATELI

Obsah

Zpracovatel:	Účinnost dokumentu od:	Schválil:
Mgr. Vojtěch Hána	23. 7. 2020	Mgr. Ivan Veselý, MBA
Garant:	**První vydání dne:**	**Dne:**
Michal Kocan Vedoucí odboru správy ICT	1. 1. 2008	23. 7. 2020

POUŽÍVÁNÍ SÍTĚ VFN EXTERNÍMI UŽIVATELI

1 Účel a oblast platnosti dokumentu

Účelem této směrnice je stanovení podmínek pro používání sítě VFN externími uživateli včetně životního cyklu přístupu a povinností, pravidel a restrikcí vztahující se na externí uživatele přistupující do VFN.

2 Pojmy a zkratky

AD	Active Directory
Externí uživatel	Osoba využívající prostředky ICT VFN, která není v pracovně právním poměru k VFN
Garant	Zaměstnanec VFN, který zodpovídá za přístup a práci externího uživatele v síti VFN.
ICT	Informační a komunikační technologie
ISE	Cisco Identity Services Engine
OSICT	Odbor správy ICT
ServiceDesk	Nástroj na zaznamenání, evidenci a sledování stavu incidentů nebo požadavků zaměstnanců VFN a pracovníků externích dodavatelských firem řešených Úsekem informatiky a digitální transformace.
ÚI	Úsek informatiky a digitální transformace
VFN	Všeobecná fakultní nemocnice v Praze
VPN	Virtual Private Network – vzdálený zabezpečený přístup do lokální sítě

3 Odpovědnosti a pravomoci

Garant – zodpovídá za přístup, rozsah oprávnění a práci externího uživatele v síti VFN.

Externí uživatel – externí pracovník, kterému je na základě smluvního vztahu zřízen externí přístup, který je schválen garantem externího přístupu ve VFN (Garant). Výkon práce provádí v souladu se smluvním ujednáním a v souladu s náležitostmi dodržovat povinnosti, pravidla a zákazy uvedené v kap. 4.2.

Pracoviště Dispečinku ÚI (Odbor podpory uživatelů) – zodpovídá za ověření externího uživatele, schválení požadavku Garantem a za zadání požadavku do ServiceDesku.

OSICT – zodpovídá za zpracování a řešení požadavku o VPN přístup.

4 Postup (popis činností)

4.1 PROCESY EXTERNÍHO PŘÍSTUPU

4.1.1 Podmínky schvalování

Externí uživatel musí vyplnit formulář F-VFN-463 Žádost o zřízení přístupu externího uživatele do sítě VFN, kde je uveden garant externího přístupu za VFN (dále jen Garant), na jehož základě dojde k ověření identity žadatele a o schválení validity požadovaného přístupu a rozsahu přístupu Garantem. Po splnění těchto podmínek je možné zřízení účtu externího uživatele.

4.1.2 Postup zřízení přístupu

4.1.2.1 Externí uživatel

Detailní postup pro zřízení účtu externího uživatele je uveden v příloze (Příloha č. 2 – Postup zřízení přístupu externímu uživateli do počítačové sítě VFN) a zároveň dostupný na webové stránce https://www.vfn.cz/externista. Pokud je součástí externího přístupu i požadavek o zřízení vzdáleného přístupu je postupováno dle kapitoly 4.1.2.2 (Vzdálený přístup - VPN). Platnost externího účtu je max. 1 rok od zřízení, pokud nebyl zřizován na dobu určitou. Žadatel bude 1 měsíc před expirací upozorněn na kontaktní e-mail uvedený v žádosti, obdobně i Garant bude upozorněn na svůj pracovní mail 1 měsíc před. O prodloužení přístupového účtu žádá Garant e-mailem – jako odpověď na e-mail s upozorněním na expiraci.

4.1.2.2 Vzdálený přístup - VPN

Externí pracovníci se mohou do sítě VFN připojit pomocí VPN TLS tunelu s multifaktorovou autentizaci. Detailní postup pro žadatele je na stránce https://www.vfn.cz/vpn. O VPN přístup žádá Garant prostřednictvím požadavku do ServiceDesku, kde musí být uvedeno:

- jméno a příjmení externisty,
- účet externisty ve VFN,
- firma,
- telefon,
- e-mail,
- oblast činnosti ve vztahu k VFN,
- na které zařízení (modality, servery) má mít externí uživatel přístup a v jakém rozsahu (IP, porty),
- doba platnosti VPN přístupu, pokud má být na dobu určitou.

Požadavek dále zpracuje pracovník správy sítí OSICT v následujících krocích:

- předá ke schválení vedoucímu OSICT,
- předá na externí firmu Simac, která podle něj nastaví profil v ISE,
- předá na správu serverů OSICT.

Požadavek dále zpracuje pracovník správy serverů OSICT v následujících krocích:

- nastaví profil v AD,
- pošle informace o vytvoření VPN přístupu externímu uživateli,
- ukončí požadavek Garanta v ServiceDesku (čímž dojde k vygenerování a zaslání notifikačního emailu Garantovi).

4.1.3 Zrušení přístupu

Ke zrušení externího účtu nebo VPN přístupu může dojít za následujících podmínek:

- v oprávněných případech, kdy externí uživatel porušil pravidla a povinnosti uvedené v příloze č. 1, Povinnosti při připojování zařízení do sítě VFN,
- pokud je podezření na zavinění bezpečnostního nebo provozního incidentu či byl jakýmkoliv způsobem zapojen do kybernetického útoku na VFN,
- uplynula stanovená doba externího účtu nebo VPN přístupu (výchozí je 1 rok) nebo Garant nepotvrdil prodloužení externího účtu (čímž zanikne i související VPN přístup)
- nebo byl zadán požadavek na zrušení/ukončení externího účtu anebo VPN přístupu,
- požadavek je zpracován pracovníkem OSICT, který odebere členství v odpovídající AD skupině a následně předá na externí firmu Simac, která zruší profil v ISE.

4.2 POVINNOSTI, PRAVIDLA A RESTRIKCE

4.2.1 Povinnosti externích uživatelů

Uživatel v rámci připojení do sítě VFN:

- smí používat připojení pouze k účelům souvisejícím s výkonem smluvní činnosti v takovém rozsahu, který odpovídá potřebám uživatele pro výkon této činnosti,
- je povinen používat své připojení takovým způsobem, který nenaruší funkci sítě, informačních systémů a jejich dat ani práva ostatních uživatelů,
- je povinen chránit svá hesla před vyzrazením a v případě podezření, že heslo zná jiná osoba, heslo musí změnit přes portál http://www.office.com a tuto situaci neprodleně nahlásit jako incident dle bodu 4.2.1.1,
- je povinen zabránit využití či zneužití jeho vzdáleného připojení (VPN) třetí osobou,
- v případě podezření na bezpečnostní incident, nestandardní chování připojení nebo informačních systémů či jakékoliv náznaku na kybernetický útok neprodleně nahlásit toto podezření dle bodu 4.2.1.1,
- je povinen chovat se v souladu s dobrými mravy a právním řádem České republiky.

4.2.1.1 Nahlášení incidentu

V pracovní dny:

- od 7:00 do 16:00 na Dispečink ÚI na tel. +420 224 962 119,
- od 16:00 do 7:00 na Pohotovost ÚI na tel. +420 702 083 578.

O víkendu a svátcích na Pohotovost ÚI na tel. +420 702 083 578.

4.2.2 Požadavky na připojené zařízení

Požadavky a povinnosti vztahující se na zařízení, které je používáno pro externí nebo VPN přístup, jsou uvedeny v příloze č. 1 (Povinnosti při připojování zařízení do sítě VFN) tohoto dokumentu.

4.2.3 Bezpečnostní incident nebo kybernetický útok

V případě bezpečnostní hrozby nebo kybernetického útoku má VFN právo zrušit povolení přístupu externího uživatele anebo VPN přístupu na dobu nezbytnou k analyzování hrozby nebo útoku a zabránění jakéhokoliv ohrožení sítě, informačních systémů a dat VFN. Pokud externí uživatel vykonává nebo má práva správce nebo

administrátora IS VFN, je povinen konat bezodkladně a zajistit dostatek důkazního materiálu dle povinností uvedených v příloze (Příloha č. 3 – Povinnost administrátora v případě bezpečnostního incidentu nebo kybernetického útoku).

4.2.4 Zakázané činnosti

Externí uživatel připojený do sítě VFN nesmí:

- v žádném případě poskytovat informace o přístupu, postupech, přístupová hesla, certifikáty, další citlivé informace a ani jejich části třetím osobám,
- umožnit přístup do sítě jiným osobám (např. umožnit přihlášení pod svým jménem),
- se jakýmkoliv způsobem angažovat při rozesílání a distribuci protiprávních, pomlouvačných, hanlivých, reklamních, agitačních a jiných zpráv,
- v žádném případě předávat jakékoli důvěrné informace získané tímto přístupem třetím osobám (osobní údaje, číselníky, databáze, atd.),
- v síti VFN vyhledávat důvěrné nebo jinak citlivé informace, snažit se získat neautorizovaný přístup k souborům a informacím,
- jakýmkoliv způsobem narušit funkci sítě, informačních systémů a dostupnost jejich dat,
- omezit práva uživatelů/správců ICT nebo získat práva nad rámec svých činností a oprávnění,
- v rámci VFN instalovat nebo ukládat jakýkoli neautorizovaný, nelegální nebo škodlivý software.

4.2.5 Monitoring činností

Veškeré činnosti externího připojení do sítě VFN jsou monitorovány a logovány a pravidelně vyhodnocovány architektem kybernetické bezpečnosti nebo jiným pověřeným zaměstnancem ÚI.

4.2.6 Porušení pravidel a povinností

Externímu uživateli, který poruší pravidla, nedodrží povinnosti nebo provádí zakázané činnosti (viz kap. 4.2):

- bude právo přístupu do sítě VFN neprodleně odebráno,
- porušení může být posuzováno jako závažné porušení povinností vyplývajících z právních předpisů a smluvního vztahu vztahujících se k externímu uživateli vykonávané práci a jednání v rozporu se zájmy VFN a uzavřeného smluvního vztahu.

Externí uživatel připojený do sítě VFN:

- plně zodpovídá za škody vzniklé v důsledku zneužití jeho přístupu zaviněného nedbalostí, nebo poskytnutím přístupu do sítě VFN třetí osobě,
- je plně zodpovědný za obsah svého datového prostoru.

4.3 REVIZE EXTERNÍHO PŘIPOJENÍ

Za oprávněnost, platnost a rozsah externího připojení odpovídá Garant, který v případě jakékoliv změny (zrušení, odebrání/přidání práv, apod.) zadá tuto změnu formou požadavku do ServiceDesku.

V rámci kontrolních mechanizmů je minimálně 1x ročně prováděna kontrola povolených externích uživatelů a připojení VPN v rámci pravidelných auditů KB prováděné auditorem KB nebo jiným pověřeným subjektem.

5 Závěrečná ustanovení

Tato směrnice je závazná pro všechny výše uvedené zaměstnance a externí subjekty v kap. 3 Odpovědnosti a pravomoci.

Porušení této směrnice bude posuzováno jako závažné porušení povinností vyplývajících z právních předpisů a smluvního vztahu vztahujících se k externímu uživateli vykonávané práci a jednání v rozporu se zájmy VFN a uzavřeného smluvního vztahu.

Tato směrnice podléhá revizi nejméně jednou ročně. Za provedení revize dokumentu odpovídá zpracovatel této směrnice.

6 Vznikající dokumenty a údaje

Název	Uchovává	Doba uchování

7 Související dokumenty

RD-VFN-11 Řád používání informačních systémů

F-VFN-463 Formulář: Žádost o zřízení přístupu externího uživatele do sítě VFN

8 Přílohy

Příloha č. 1 – Povinnosti při připojování zařízení do sítě VFN

Příloha č. 2 – Postup zřízení přístupu externímu uživateli do počítačové sítě VFN

Příloha č. 3 – Povinnost administrátora v případě bezpečnostního incidentu nebo kybernetického útoku

POVINNOSTI PŘI PŘIPOJOVÁNÍ ZAŘÍZENÍ DO SÍTĚ VFN

Povinnosti při připojování zařízení do sítě VFN:

1) Připojení každého zařízení do LAN sítě VFN musí být předem konzultováno s Odborem správy ICT Úsekem informatiky a digitální transformace (dále jen ÚI) VFN.
2) Instalace a provozování jakéhokoli software v síti VFN musí být předem konzultováno s Odborem vývoje a správy SW ÚI VFN.
3) Je zakázáno svévolně zapojovat zařízení do LAN sítě a jakkoli měnit LAN síť VFN.
4) Je zakázáno měnit, instalovat a nahrávat jakýkoli softwarový obsah na zařízení VFN.
5) Je zakázáno jakýmkoli způsobem měnit a zasahovat do hardware vybavení VFN.
6) Je zakázáno využívat pro vzdálený přístup na připojovaná zařízení jiných než ÚI VFN schválených metod - viz níže.
7) Při umisťování IT zařízení (server, PC) do sítě VFN je vlastník IT zařízení povinen na své náklady, pokud není ve smlouvě uvedeno jinak, udržovat toto zařízení:
    a. v aktuálním (aktualizace operačního systému, aktualizace antivirového programu)
    b. v bezpečném (nemožnost jednoduše zneužít, používání silných přístupových hesel...) stavu.

    ÚI provádí náhodné testy zneužitelnosti zařízení. V případě zjištění hrozeb nebo nedostatků je vlastník IT zařízení povinen na své náklady zjištěné hrozby a nedostatky neprodleně odstranit.
8) Vlastník IT zařízení je povinen, na vyžádání ÚI, předložit ke kontrole konfiguraci IT zařízení. V situaci, kdy připojené zařízení způsobuje jakékoliv bezpečnostní anebo technické problémy v síti VFN, má VFN možnost takovéto zařízení bez předchozího upozornění odpojit od sítě VFN a externí účet (včetně VPN připojení) zablokovat nebo i zrušit.

Případné dotazy, požadavky nebo problémy je možné řešit na:

- od 7:00 do 16:00 Dispečink ÚI na tel. +420 224 962 119.

Metoda vzdáleného přístupu

K připojovaným zařízením je možné, pokud tomu nebrání další důvody, zřídit vzdálený přístup typu VPN připojení (IPSec tunel nebo jeho obdoba). Je nutná instalace Cisco VPN klienta.

Info: https://www.vfn.cz/vpn nebo Pohotovosti ÚI: +420 702 083 578 (mimo pracovní hodiny Dispečinku ÚI).

POSTUP ZŘÍZENÍ PŘÍSTUPU EXTERNÍMU UŽIVATELI DO POČÍTAČOVÉ SÍTĚ VFN

Postup

Postup žádosti o povolení přístupu do počítačové sítě VFN:

- Žadatel si stáhne, vytiskne a vyplní formulář F-VFN-463.
- Žadatel se dostaví s vyplněným a NEPODEPSANÝM formulářem na Dispečink Úseku informatiky a digitální transformace (dále jen Dispečink ÚI) ve VFN (Budova ředitelství A5, pracovní dny 7:00 – 16:00).
- Pracovník Dispečinku ÚI ověří identitu žadatele (OP, pas). Žadatel podepíše formulář.
- Pracovník Dispečinku ÚI zašle na uvedeného Garanta e-mail s žádostí o schválení validity požadovaného přístupu a rozsahu přístupu. V případě požadavku na VPN připojení, je Garant upozorněn.
- Po obdržení potvrzení od Garanta bude vytvořen přístupový účet externího uživatele a případně VPN přístup.
- Žadatel bude o schválení a zřízení přístupového účtu informován e-mailem.
- Žadatel se dostaví na Dispečink ÚI a vyzvedne si uživatelské jméno a heslo. Heslo je doporučeno si na místě změnit.
- Expirace přístupového účtu je max. po 1 roce od zřízení. Žadatel i Garant bude 1 měsíc před expirací upozorněn na zadaný e-mail. O prodloužení přístupového účtu žádá Garant e-mailem – jako odpověď na e-mail s upozorněním na expiraci.

Upozornění: *Přístup do počítačové sítě VFN se nezřizuje na počkání!*

Povinnosti, pravidla a omezení

Po dobu platnosti účtu externího uživatele je externí uživatel povinen dodržovat následující:

- stanovené povinnosti, pravidla a případné restrikce v kap. 4.2 Řádu používání sítě VFN externími uživateli (SM-UI-02),
- při používání VPN přístupu:
  - stanovené povinnosti pro připojování zařízení do sítě VFN definované v příloze č. 1 (SM-UI-02),
  - návody a postupy pro VPN připojení do sítě VFN uvedené na webových stránkách https://www.vfn.cz/vpn,
- aktuální informace uvedená na webových stránkách https://www.vfn.cz/externista.

Dokumenty ke stažení

- Formulář F-VFN-463 Žádost o zřízení přístupu externího uživatele do sítě VFN
- Řád používání sítě VFN externími uživateli (SM-UI-02)

Kontakt

Dispečink ÚI

- Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, U Nemocnice 499/2, 128 08 Praha 2
- Telefon: +420 224 962 119
- E-mail: dispecink@vfn.cz

POVINNOST ADMINISTRÁTORA V PŘÍPADĚ BEZPEČNOSTNÍHO INCIDENTU NEBO KYBERNETICKÉHO ÚTOKU

Povinnosti administrátora

V případě podezření či probíhajícím bezpečnostním incidentu nebo kybernetickém útoku je povinností správce nebo administrátora konat bezodkladně a zajistit dostatek důkazního materiálu:

- k identifikaci zdroje nebo příčiny,
- k čemu došlo nebo jak se projevuje,
- důsledkům a možným dopadům,

u tohoto incidentu či útoku je vždy povinen:

- zajistit kopie logů nebo transakčních záznamů, pokud by to nezpůsobilo jejich poškození nebo smazání,
- iniciovat nebo pozastavit šíření či poškození, zamezit incidentu nebo útoku,
- nemazat jakákoliv data o kybernetickém bezpečnostním incidentu bez svolení VFN, Policie ČR nebo NÚKIB,
- nahlásit toto podezření neodkladně na Pohotovost ÚI jako bezpečnostní nebo kybernetický incident:
    - v pracovní dny:
        - od 7:00 do 16:00 na Dispečink ÚI na tel. +420 224 962 119,
        - od 16:00 do 7:00 na Pohotovost ÚI na tel. +420 702 083 578.
    - o víkendu a svátcích na Pohotovost ÚI na tel. +420 702 083 578.